

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VALSTYBINĘ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJĄ PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

2019-02-22 Nr. 4D-2018/1-1509
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2018 m. lapkričio 19 d. gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama ir – Inspekcija) pareigūnų veiksmų (neveikimo), jiems nagrinėjant Pareiškėjo 2018 m. rugpjūčio 21 d. prašymą.

2. Pareiškėjas skunde, be kitų aplinkybių, nurodo: „[...] Aplinkos ministerijai 2018 m. rugpjūčio 21 d. pateikiau prašymą [...]. Tik 2018 m. lapkričio 16 d. [...] atnešė [...] skundžiamą raštą ir tik dviejų lapų priedą [...] Atsirašydamas A. V. primena 2012 m. ir 2013 metų neva tai duotus atsakymus, kurių [...] neprisimenu. [...] Gavus per Jus prašomus dokumentus bus galima vėl kreiptis į teisingumo saugotojus [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

3. Skunde Seimo kontrolieriui prašymas nesuformuluotas.

4. Kartu su skundu pateikta **Inspekcijos 2018 m. lapkričio 7 d. rašto** (kuriuo atsakoma į Pareiškėjo 2018 m. rugpjūčio 21 d. prašymą) kopija. Rašte nurodyta:

„Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) gavo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos persiustą nagrinėti Jūsų 2018-08-21 prašymą (toliau – Prašymas). Prašyme nurodote aplinkybes dėl žemės sklypo dalies [...], privatizavimo, prašote pateikti dokumentų kopijas (nurodytas Prašymo 19 psl.), įvertinti „genplaną“ (pateiktą Prašymo 6 psl.) bei klausiate, kaip užbaigti pradėtus vykdyti rekonstravimo darbus [...].

Dėl prašomų dokumentų kopijų

Prašyme nurodote dokumentus: „Lietuvos TSR Vilniaus miesto liaudies deputatų tarybos Vykdomojo komiteto“ 1989.01.18 raštas Nr. 03-118; „Vykdomojo komiteto Vilniuje“ 1990.10.5 raštas Nr.602/31-V-690; 1995.01.13 Projektavimo techninės kontoros parengto (galimai žemės sklypo [...]) plano schema, kurių kopijas prašote pateikti. Informuojame, jog Jūsų nurodytų dokumentų (ar jų kopijų) Inspekcija neturi. Atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad Inspekcijai teisės aktais nėra suteikta prievolė ir kompetencija užtikrinti minėtų dokumentų saugojimą. Dėl šių dokumentų galite kreiptis į Vilniaus apskrities archyvą, O. Milašiaus g. 23, Vilniuje.

Dėl statybų (rekonstravimo) užbaigimo

Statinių statybos užbaigimas vykdomas vadovaujantis Statybos įstatymo 28 straipsnio bei statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ (toliau – Reglamentas) nuostatomis. Informuojame, jog išsami informacija (kaip ir Prašyme pateiktame klausime dėl leidimo vykdyti rekonstrukcijos darbus) apie statybos darbų užbaigimo teisinį reglamentavimą bei procedūras 2017-03-02 raštu Nr. 2D-2654 buvo pateikta Jūsų advokatei C (rašto kopija pridedama, 3 lapai).

Išanalizavę Prašyme pateiktą informaciją apie žemės sklypo dalies adresu [...], privatizavimą ir argumentus (Prašymo 3 psl. pateiktą Lietuvos TSR Valstybinio statybos reikalų komiteto 1980-04-20 rašto fragmentą, 6 psl. pateiktą Ž. Š. „genplano“ dalį bei kitus pateiktų dokumentų fragmentus) informuojame, jog Inspekcija į analogiškus klausimus ir teiginius Jums atsakė 2012-06-20 raštu Nr. 2D-9057, 2013-02-08 raštu Nr. 2D-2159 bei 2013-04-10 raštu Nr. 20-5524. Taip pat primename, jog Vilniaus miesto I apylinkės teismas 2007-04-19 vykdomuoju raštu Nr. [...], tas pat teismas civilinėje byloje Nr. [...], o Vilniaus apygardos administracinis teismas 2012-04-10 sprendimu administracinėje byloje Nr. [...] priėmė nutarimus (nutarimai įsiteisėję) dėl Jūsų Prašyme dėstomų aplinkybių.

Inspekcijos administraciniai sprendimai, veiksmai ir neveikimas gali būti skundžiami Asmenų prašymų, skundų, pranešimų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos Inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos taisyklių, patvirtintų Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2014-01-08 įsakymu Nr. 1V-5, nustatyta tvarka.

PRIDEDAMA: 3 lapai.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai:

5.1. Seimo kontrolierių įstatymo:

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje“;

20 straipsnis – „3. Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją) privalo nagrinėti institucija ir įstaiga ar pareigūnas, kuriems toks siūlymas (rekomendacija) adresuojamas (adresuojama), ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoti Seimo kontrolierių. Informacija Seimo kontrolieriui pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.“

5.2. Viešojo administravimo įstatymo:

3 straipsnis – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 13) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį“;

8 straipsnis – „1. Individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės (licencijos ar leidimo galiojimo panaikinimas, laikinas uždraudimas verstis tam tikra veikla ar teikti paslaugas,

bauda ir kt.) turi būti motyvuotos. Individualiame administraciniame akte turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos ir nurodyta akto apskundimo tvarka“;

14 straipsnis – „1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė“;

5.3. Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo:

1 straipsnis – „Šio įstatymo tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų [...] dokumentus, kuriais jos disponuoja ar (ir) kuriuos tvarko vykdydamos įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatytas funkcijas (toliau – viešoji funkcija), įgyvendinimo priemonės ir tvarką“;

2 straipsnis – 2. Šis įstatymas netaikomas: 1) dokumentams, kurių tvarkymas nėra institucijai įstatymuose ar kituose norminiuose teisės aktuose nustatyta viešoji funkcija, išskyrus informaciją apie darbuotojų darbo užmokestį“;

3 straipsnis – „1. Dokumentas – institucijos veikloje užfiksuota informacija ar jos dalis, nepaisant jos pateikimo būdo, formos ir laikmenos, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis“;

4 straipsnis – „1. Institucijos privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams (toliau – pareiškėjas) dokumentus, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus“;

15 straipsnis – „1. Institucija atsisako pateikti pareiškėjui dokumentus, jeigu: [...] 7) pareiškėjas kreipiasi dėl dokumentų, kurių teikimui šio įstatymo nuostatos netaikomos šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais. 2. Jeigu institucija nustato šio straipsnio 1 dalyje nurodytus atsisakymo pateikti dokumentus pareiškėjui pagrindus, ji *per 3 darbo dienas* nuo prašymo gavimo institucijoje dienos priima sprendimą dėl atsisakymo pateikti dokumentus pareiškėjui. Nustačiusi, kad yra pagrindas atsisakyti pateikti jam dokumentus, institucija kitą darbo dieną nuo sprendimo priėmimo apie tai privalo pranešti pareiškėjui, nurodyti teisinį pagrindą ir informuoti apie šio sprendimo apskundimo tvarką“;

22 straipsnis – „Pareiškėjas turi teisę apskusti institucijos veiksmą ar neveikimą, susijusį su šiame įstatyme nustatytos informacijos teikimu ir dokumentų teikimu pakartotinai naudoti, Lietuvos administracinių ginčų komisijai Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

5.4. Asmenų prašymų, skundų, pranešimų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos taisyklių, patvirtintų Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2014 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. 1V-5 (toliau vadinama – Taisyklės) (su vėlesniais pakeitimais):

1 punktas – „Asmenų prašymų, skundų, pranešimų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) tvarką“;

36 punktas – „Asmenų prašymai, išskyrus tokius, į kuriuos nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar Inspekcijos interesų, galima atsakyti nedelsiant, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo jų užregistravimo (su visais papildomais dokumentais ir informacija) Inspekcijoje, jei kiti teisės aktai nenustato kitaip“;

56 punktas – „Inspekcijos veiksmų, neveikimo ar administracinių sprendimų apskundimo tvarka: 56.1. Inspekcijos viršininko veiksmai, neveikimas ar administraciniai sprendimai gali būti

skundžiami Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka, administracinių ginčų komisijai arba teismui įstatymų nustatyta tvarka;

56.2. Inspekcijos viršininko pavaduotojų veiksmai, neveikimas ar administraciniai sprendimai gali būti skundžiami Inspekcijos viršininkui, administracinių ginčų komisijai arba teismui įstatymų nustatyta tvarka;

56.3. Inspekcijos administracijos padalinių veiksmai, kurie nepriskiriami administraciniams sprendimams, ir neveikimas gali būti skundžiami Inspekcijos viršininko pavaduotojams, administracinių ginčų komisijai arba teismui įstatymų nustatyta tvarka;

56.4. Inspekcijos viršininko pavaduotojams arba teismui gali būti skundžiami šie Inspekcijos administracijos padalinių (jų darbuotojų) administraciniai sprendimai (išskyrus sprendimus, nurodytus Taisyklių 38–46, 48 punktuose):

56.4.1. teritorijų planavimo valstybinės priežiūros srityje priimti administraciniai sprendimai dėl teritorijų planavimo konservacinio prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje, valstybinėje žemėje arba miškų ūkio paskirties žemėje, taip pat dėl viešumo procedūrų teritorijų planavimo procese, išskyrus sprendimus dėl teritorijų planavimo organizatoriaus atsakymo į visuomenės pasiūlymus, kurie skundžiami tiesiogiai teismui;

56.4.2. statybos valstybinės priežiūros srityje priimti administraciniai sprendimai dėl naujų ypatingų statinių statybos ar ypatingų statinių rekonstravimo;

56.4.3. statybos valstybinės priežiūros srityje priimti administraciniai sprendimai dėl statinių, atnaujinamų (modernizuojamų) pagal valstybės institucijų patvirtintas (įgyvendinamas) programas bei statinių, kurių statyba finansuojama valstybės biudžeto ir (ar) Europos Sąjungos lėšomis;

56.4.4. statybos valstybinės priežiūros srityje priimti administraciniai sprendimai dėl naujų neypatingų statinių statybos konservacinio prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje, valstybinėje žemėje arba miškų ūkio paskirties žemėje ar neypatingų statinių rekonstravimo konservacinio prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje, valstybinėje žemėje arba miškų ūkio paskirties žemėje;

56.4.5. Inspekcijos Teritorijų planavimo ir statybos departamento Teritorijų planavimo ir statybos skyriaus (jo darbuotojų) išduoti statybą leidžiantys dokumentai, statybos užbaigimo aktai, Inspekcijos teritorinių padalinių vadovų išduoti statybą leidžiantys dokumentai, pažymos apie tai, kad statinys statomas be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių, pažymos apie statinio nugriovimą, sprendimai užregistruoti/patvirtinti deklaracijas apie statybos užbaigimą, statybos užbaigimo aktai;

56.4.6. statybos valstybinės priežiūros srityje priimti administraciniai sprendimai, susiję su įvykusia arba gresiančia statinio avarija;

56.4.7. galbūt korupcinio pobūdžio Inspekcijos padalinių (jų darbuotojų) administraciniai sprendimai, kai skunde ar pranešime pateikiami įrodymai, patvirtinantys galbūt korupcinio pobūdžio veikas;

56.5. Inspekcijos teritorinių padalinių vadovams arba teismui gali būti skundžiami Inspekcijos teritorinių padalinių (jų darbuotojų, išskyrus šių padalinių vadovus) išduoti statybą leidžiantys dokumentai, pažymos apie tai, kad statinys statomas be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių, pažymos apie statinio nugriovimą, sprendimai užregistruoti/patvirtinti deklaracijas apie statybos užbaigimą, statybos užbaigimo aktai, sprendimai, nurodyti Taisyklių 38–46, 48 punktuose;

56.6. Inspekcijos administracijos padalinių administraciniai sprendimai, nurodyti Taisyklių 56.4 ir 56.5 papunkčiuose, gali būti skundžiami tiesiogiai teismui teisės aktų nustatyta tvarka.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

6. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo suformuota teismų praktika:

6.1. 2011 m. gruodžio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-858-880-11:

„[...] viešojo administravimo subjektai teikdami informaciją apie priimtų sprendimų apskundimo tvarką turėtų nurodyti tokius duomenis, iš kurių be papildomų informacijos šaltinių (įstatymų, poįstatyminių teisės aktų) ir laiko sąnaudų pareiškėjui, nepriklausomai nuo jo išsilavinimo, amžiaus, būtų visiškai aišku, kokiai institucijai (institucijos pavadinimas, adresas) ir per kokį terminą (nurodant, ar terminas skaičiuojamas nuo sprendimo priėmimo, ar nuo individualaus akto gavimo dienos) gali būti paduotas skundas. Administracinio akto apskundimo tvarkos neišaiškinimas tinkamai nesiderina su gero viešo administravimo principu bei Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintu principu, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, gali suvaržyti asmens teisę kreiptis į išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka instituciją ar teismą“;

6.2. 2018 m. lapkričio 15 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-1268-662/2018:

„Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas; administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, dėl kurio šis sprendimas priimamas; viešojo administravimo subjektas, priėmęs negatyvias pasekmes sukeltantį sprendimą, turi pareigą jį pagrįsti tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, lėmusias neigiamo sprendimo priėmimą. [...] Administracinių teismų praktikoje taip pat pažymėta, kad pareigos motyvuoti individualius administracinius aktus ir nurodyti teisės normas, kuriomis remiantis priimtas ginčo raštas, nepaisymas apsunkina administracinio teismo atliekamą tokių aktų teisėtumo patikrą. Viešojo administravimo subjektui tenkanti pareiga motyvuoti savo priimamus sprendimus negali būti perkelta teisingumą vykdančiai institucijai (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. lapkričio 9 d. sprendimo administracinėje byloje Nr. A-1555-662/2018 37 punktą);

6.3. 2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-1605/2012:

„[...] Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą [...]. Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A10-655/2005). Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo [...] 1 straipsnyje, apibrėžiančiame aptariamo įstatymo paskirtį, nustatyta, jog šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, [...], taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. [...] kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.)“.

Tyrimo išvados

7. Pareiškėjas skundžiasi dėl Inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), jiems

nagrinėjant Pareiškėjo 2018 m. rugpjūčio 21 d. prašymą.

8. Apibendrinus skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus, teisinį reguliavimą, pacituotą šios pažymos 5 punkte, bei suformuotą teismų praktiką, pacituotą šios pažymos 6 punkte, atkreiptinas dėmesys į šiuos momentus:

8.1. Pareiškėjas 2018 m. rugpjūčio 21 d. kreipėsi į Aplinkos ministeriją, prašydamas pateikti dokumentų („Lietuvos TSR Vilniaus miesto liaudies deputatų tarybos Vykdomojo komiteto“ 1989.01.18 rašto Nr. 03-118; „Vykdomojo komiteto Vilniuje“ 1990.10.05 rašto Nr.602/31-V-690; 1995.01.13 Projektavimo techninės kontoros parengto (galimai žemės sklypo, [...]) plano schemos) kopijas, taip pat suteikti informaciją dėl žemės sklypo [...], dalies privatizavimo bei pradėtų vykdyti rekonstravimo darbų užbaigimo. Aplinkos ministerija Pareiškėjo prašymą 2018 m. rugpjūčio 21 d. persiuntė pagal kompetenciją nagrinėti Inspekcijai;

8.2. Inspekcija atsakymą Pareiškėjui pateikė 2018 m. lapkričio 7 d. raštu.

8.3. Dėl Pareiškėjo prašomų dokumentų Inspekcija nurodė, kad prašomų dokumentų (arba jų kopijų) Inspekcija *neturi*, bei atkreipė dėmesį į tai, jog Inspekcijai teisės aktais nėra suteikta prievolė ir kompetencija užtikrinti minėtų dokumentų saugojimą. Dėl šių dokumentų Inspekcija pasiūlė kreiptis į Vilniaus apskrities archyvą, O. Milašiaus g. 23, Vilniuje (šios pažymos 4 punktas);

8.4. Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme nustatyta, kad valstybės institucijos privalo teikti pareiškėjams dokumentus, *kuriais jos disponuoja* ar (ir) kuriuos tvarko vykdydamos įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatytas funkcijas, įgyvendinimo priemones ir tvarką, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus.

8.5. Inspekcija, 2018 m. lapkričio 7 d. raštu atsisakydama pateikti Pareiškėjo prašomus dokumentus, išreiškė savo valią, todėl *2018 m. lapkričio 7 d. Inspekcijos raštas laikytinas individualiu administraciniu aktu*.

8.6. Viešojo administravimo įstatyme nustatyta, kad individualus administracinis aktas turi būti *pagrįstas* objektyviais duomenimis (faktais) ir *teisės aktų normomis*, jame turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos ir nurodyta akto apskundimo tvarka (šios pažymos 5.2 punktas).

8.7. Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 15 straipsnyje nustatyti atsisakymo pateikti prašomus dokumentus pagrindai. Šiame straipsnyje taip pat reglamentuota, kad nustačiusi, jog yra pagrindas atsisakyti pateikti dokumentus, institucija kitą darbo dieną nuo sprendimo priėmimo apie tai privalo pranešti pareiškėjui, *nurodyti teisinį pagrindą* ir informuoti apie šio sprendimo apskundimo tvarką (šio rašto 5.3 punktas).

8.8. Inspekcija, 2018 m. lapkričio 7 d. raštu atsisakydama pateikti Pareiškėjui prašomus dokumentus, **nenurodė atsisakymo teisinio pagrindo bei apskundimo tvarkos**, todėl, darytina išvada, kad **Pareiškėjo teisė į gerą viešąjį administravimą šiuo aspektu buvo pažeista**.

8.9. Dėl Pareiškėjo prašymo suteikti informaciją, Inspekcija informavo, kad išsami informacija apie statybos darbų užbaigimo teisinį reglamentavimą bei procedūras 2017 m. kovo 2 d. raštu buvo pateikta Pareiškėjo advokatei, bei pridėjo pirmiau minėto rašto kopiją (šios pažymos 4 punktas). Atsakydama į Pareiškėjo 2018 m. rugpjūčio 21 d. prašyme užduotus klausimus dėl žemės sklypo, [...], dalies privatizavimo, Inspekcija 2018 m. lapkričio 7 d. rašte nurodė, jog į šiuos klausimus „atsakė 2012-06-20 raštu Nr. 2D-9057, 2013-02-08 raštu Nr. 2D-2159 bei 2013-04-10 raštu Nr. 20-5524“. Pažymėtina, kad Inspekcija prie 2018 m. lapkričio 7 d. rašto nepridėjo pirmiau minėtų 2012 m. ir 2013 m. raštų kopijų. Seimo kontrolieriaus nuomone, *Pareiškėjas pagrįstai nurodo, kad negali atsimentyti tų raštų turinio*.

8.10 Kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero

administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.) (šios pažymos 6.3 punktas). Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 13 punkte įtvirtintas *išsamumo principas*, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti *aiškiai ir argumentuotai*, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (šios pažymos 5.2 punktas).

8.11. Inspekcija, nurodydama Pareiškėjui, kad atsakymai dėl 2018 m. rugpjūčio 21 d. rašte pateiktų klausimų buvo pateikti Inspekcijos 2012 m. birželio 20 d., 2013 m. vasario 8 d. ir 2013 m. balandžio 10 d. raštuose, **turėjo pareigą prie Inspekcijos 2018 m. lapkričio 7 d. rašto pridėti ir pirmiau minėtų raštų kopijas**. Atsižvelgiant į tai, kad Inspekcija to nepadarė, darytina išvada, kad **Pareiškėjo teisė į gerą viešąjį administravimą šiuo aspektu buvo pažeista**.

8.12. Inspekcija į Pareiškėjo 2018 m. rugpjūčio 21 d. prašymą atsakė 2018 m. lapkričio 7 d. raštu, t. y., po 53 darbo dienų.

8.13. Vadovaujantis Taisyklių nuostatomis, asmenų prašymai, išskyrus tokius, į kuriuos nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar Inspekcijos interesų, galima atsakyti nedelsiant, turi būti išnagrinėjami *per 20 darbo dienų nuo jų užregistravimo* (su visais papildomais dokumentais ir informacija) Inspekcijoje, jei kiti teisės aktai nenustato kitaip.

8.14. Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme nustatyta, kad jeigu institucija nustato atsisakymo pateikti dokumentus pareiškėjui pagrindus, ji per **3 darbo dienas** nuo prašymo gavimo institucijoje dienos priima sprendimą dėl atsisakymo pateikti dokumentus pareiškėjui *ir kitą darbo dieną nuo sprendimo priėmimo apie tai privalo pranešti pareiškėjui*.

8.15. Nagrinėjamu atveju pirmiau minėti terminai buvo pažeisti, kadangi į Pareiškėjo 2018 m. rugpjūčio 21 d. prašymą buvo atsakyta tik 2018 m. lapkričio 7 d. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad **Pareiškėjo teisė į gerą viešąjį administravimą šiuo aspektu buvo pažeista**.

8.16. Inspekcija rašto pabaigoje nurodė, kad „Inspekcijos administraciniai sprendimai, veiksmai ir neveikimas gali būti skundžiami Asmenų prašymų, skundų, pranešimų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos Inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos taisyklių, patvirtintų Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2014-01-08 įsakymu Nr. 1V-5, nustatyta tvarka.“

8.17. Inspekcija 2018 m. lapkričio 7 d. raštu ne tik teikė Pareiškėjui atsakymą statybos klausimais, bet ir priėmė sprendimą dėl prašomų dokumentų pateikimo (nepateikimo). Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 22 straipsnyje nustatyta, kad Pareiškėjas turi teisę apskusti institucijos veiksmą ar neveikimą, susijusį su šiame įstatyme nustatytos informacijos teikimu ir dokumentų teikimu pakartotinai naudoti, Lietuvos administracinių ginčų komisijai Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka (šios pažymos 5.3 punktas). Pastebėtina, kad Inspekcijos 2018 m. lapkričio 7 d. rašto pabaigoje minimose Taisyklėse nustatyta speciali bei sudėtinga Inspekcijos veiksmų, neveikimo ar administracinių sprendimų apskundimo tvarka, priklausanti nuo Inspekcijos (ar jos padalinio) skundžiamo veiksmo (neveikimo), administracinio sprendimo specifikos (šios pažymos 5.4 punktas).

8.18. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra konstatavęs, kad „viešojo administravimo subjektai *teikdami informaciją apie priimtų sprendimų apskundimo tvarką turėtų nurodyti tokius duomenis, iš kurių be papildomų informacijos šaltinių (įstatymų, poįstatyminių teisės aktų) ir laiko sąnaudų pareiškėjui, nepriklausomai nuo jo išsilavinimo, amžiaus, būtų visiškai aišku, kokiai institucijai (institucijos pavadinimas, adresas) ir per kokį terminą (nurodant, ar terminas skaičiuojamas nuo sprendimo priėmimo, ar nuo individualaus akto gavimo dienos) gali būti paduotas skundas*. Administracinio akto apskundimo tvarkos neišaiškinimas tinkamai

nesiderina su gero viešo administravimo principu bei Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintu principu, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, gali suvaržyti asmens teisę kreiptis į išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka instituciją ar teismą“ (šios pažymos 5.1 punktą).

8.19. Inspekcija, nurodydama apskundimo tvarką, ***turėjo pareigą tiksliai nurodyti, kokiam subjektui (nurodant adresą) ir kokiais terminais gali būti skundžiamas ne tik Inspekcijos 2018 m. lapkričio 7 d. raštas, bet ir jame priimtas sprendimas.***

8.20. Atsižvelgiant į tai, kad Inspekcija 2018 m. lapkričio 7 d. rašte nurodė tik teisės akto, nustatančio Inspekcijos administracinių sprendimų, veiksmų ir neveikimo apskundimo tvarką, pavadinimą, konstatuotina, kad **Pareiškėjo teisė į gerą viešąjį administravimą šiuo aspektu buvo pažeista.**

9. Atsižvelgiant į tai, kad Inspekcija 2018 m. lapkričio 7 d. rašte:

9.1. nenurodė atsisakymo pateikti Pareiškėjo prašomus dokumentus teisinio pagrindo ir apskundimo tvarkos (šios pažymos 8.6 – 8.8 punktai),

9.2. kartu su 2018 m. lapkričio 7 d. raštu nepateikė 2012 m. birželio 20 d., 2013 m. vasario 8 d. ir 2013 m. balandžio 10 d. Inspekcijos raštų kopijų (šios pažymos 8.10 – 8.11 punktai),

9.2. praleido Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme ir Taisyklėse nustatytus terminus (šios pažymos 8.13 – 8.15 punktai),

9.4. neišsamiai nurodė 2018 m. lapkričio 7 d. Inspekcijos rašto bei jame pateikto administracinio sprendimo apskundimo tvarką (šios pažymos 8.18 – 8.20 punktai),

konstatuotina, kad **buvo pažeista Pareiškėjo teisė į tinkamą viešąjį administravimą.** Atsižvelgiant į tai skundas pripažintinas **pagrįstu.**

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

10. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundą dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo, nagrinėjant Pareiškėjo 2018 m. rugpjūčio 21 d. prašymą, pripažinti **pagrįstu.**

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJA

11. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 ir 17 punktais, Seimo kontrolierius **rekomenduoja Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininkei Eglei Kuklierienei:**

11.1. užtikrinti, kad Pareiškėjo 2018 m. rugpjūčio 21 d. prašymas būtų išnagrinėtas vadovaujantis teisės aktų nuostatų reikalavimais;

11.2. užtikrinti, kad ateityje pareiškėjų prašymai ir skundai Inspekcijoje būtų nagrinėjami bei atsakymai teikiami laikantis teisės aktuose nustatytos tvarkos ir terminų.

12. Apie rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus prašytume pranešti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y., ***ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.***